

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z protestu M. G.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 24 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Tomasz Demendecki Tomasz Przesławski Elżbieta Karska

UZASADNIENIE

M. G. (dalej: „wnoszący protest”) 12 czerwca 2025 r. (data nadania) wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r.

W proteście zarzucono niezgodność pomiędzy ilością głosów otrzymanych przez jednego z kandydatów odnotowaną w sprawozdaniu podanym przez Obwodową Komisję Wyborczą nr (...) w G., w której wnoszący protest oddał swój głos, z liczbą głosów oddanych na tego kandydata w tej komisji podaną na

stronie Państwowej Komisji Wyborczej. W proteście wskazano, że opisana sytuacja, pokazuje, że błędy popełniono także w innych komisjach.

Wnoszący protest wniósł o porównanie wyników głosowania we wszystkich obwodowych komisjach wyborczych w Polsce z danymi przesłanymi do Państwowej Komisji Wyborczej. Ponadto, wniesiono postulat zmiany przepisów, w świetle której okręgowa komisja wyborcza będzie zobowiązana do sprawdzenia wyników głosowania w obwodowych komisjach wyborczych z danych podanymi przez Państwową Komisję Wyborczą.

Pismem z 17 czerwca 2025 r. Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu jako niespełniającego wymogów ustawowych.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej pismem z 18 czerwca 2025 r. wyraził opinię, że protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu, z uwagi na brak wniosku o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz brak przedstawienia i wskazania dowodów, na których oparto zarzut.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

W świetle art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków formalnych.

Podkreślić także należy, że protest wyborczy jako pierwsze pismo procesowe w sprawie powinien odpowiadać warunkom formalnym określonym w art. 126 i nast. k.p.c. Niezbędne jest zatem, aby protest wyborczy zawierał:

1. oznaczenie podmiotu wnoszącego protest z podaniem jego adresu i numeru PESEL;
2. oznaczenie, w którym z obwodów do głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego w spisie wyborców było umieszczone imię i nazwisko wnoszącego protest – jeżeli protest wnosi wyborca;
3. oznaczenie pełnomocnika wraz ze wskazaniem jego adresu – jeżeli został ustanowiony;
4. wniosek o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej;
5. zarzuty;
6. przedstawienie lub wskazanie dowodów, na których oparto zarzuty;
7. uzasadnienie zarzutów;
8. własnoręczny podpis skarżącego lub jego pełnomocnika.

Ponadto, jeśli protest wyborczy składa osoba przebywająca za granicą lub na polskim statku morskim protest musi dodatkowo zawierać oznaczenie pełnomocnika zamieszkałego w Polsce lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w Polsce wraz ze wskazaniem ich adresów.

Sąd Najwyższy uchwałą z 25 października 2023 r., I NZP 8/23, której nadano moc zasady prawnej, jednoznacznie stwierdził, że „w postępowaniach zainicjowanych protestami przeciwko ważności wyborów: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277, ze zm.), a także w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum, o którym mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851, ze zm.), nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1550, ze zm.)”. W sprawach dotyczących protestów wyborczych nie wzywa się zatem wnoszących protest do uzupełnienia braku formalnego pisma.

W ocenianej sprawie wnoszący protest wniósł pismo obarczone brakami formalnymi o charakterze nieusuwalnym. W skierowanym do Sądu Najwyższego proteście nie wskazano żadnych dowodów, które miałyby uprawdopodobniać

wystąpienie artykułowanego naruszenia. Nie można za taki dowód wystąpienia uznawać odręcznie sporządzonej notatki przez wnoszącego protest.

Zwrócić przy tym należy uwagę, że wyniki podane na stronie internetowej Komisji są takie same jak wyniki zamieszczone w protokole głosowania sporządzonym przez Obwodową Komisję Wyborczą nr (...) w G., podpisanym przez jej członków, parafowanym na każdej stronie i opatrzonym pieczęcią tej komisji, którego skan udostępniony jest na stronie Państwowej Komisji Wyborczej. Słusznie wskazał to także Prokurator Generalny i Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej.

W świetle tego, wbrew twierdzeniu wnoszącego protest dane z protokołu przesłane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego są identyczne jak dane zamieszczone na oryginalnym protokole głosowania (Nawrocki Karol Tadeusz - 582, Trzaskowski Rafał Kazimierz - 1517).

Wskazać także należy, że jednym z warunków formalnych protestu wyborczego jest zawarcie wniosku o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej. W analizowanym proteście brak jest takiego wniosku. Wnoszący protest domaga się od Sądu Najwyższego podjęcie decyzji o sprawdzeniu i porównaniu wszystkich wyników komisji obwodowych w Polsce z danymi przesłanymi do Państwowej Komisji Wyborczej. Nie jest to wniosek o stwierdzenie nieważności wyboru. Wnioskiem takim nie są także artykułowane przez wnoszącego protest postulaty *de lege ferenda*.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb., postanowił jak w sentencji.

MR

[a.ł]